

Με τοὺς αὐλοὺς εἶνε διπλοὺς καὶ πολλαπλοὺς ὁ πλοῦς μου,
 ἂν τ' ἄστρ' ἀστράπτουν καὶ βροντοῦν, ταράττουν τοὺς
 [ἔχθρους μου

Σὺ ὅστις φῶς ὀρέγεται καὶ λίμψιν ἤδη, στήθι,
 καὶ ἄνθη ῥίπτων ὕψωσον δύο ἡλίων στήθι.

Καὶ ὅμως, παρὰ δόξον ἀληθῶς, ἐν μέτῳ τῆς
 ἀρχιμητρῆς αὐτῆς ἐρήμου, ἧς τὴν ἀμμόωδη κοινο-
 τοπίαν οὐχὶ σπανίως ποιικίλλουσιν ἄκανθαὶ νοη-
 μάτων αἰνιγματωδῶν καὶ διεστραμμένων, ἀ-
 παντᾶ τις ἐνίοτε ἰδέεαι εἰς τυχεῖς, ἀρτίαι, καὶ
 οὐχὶ ἀδεξιῶς ἐκπεφρασμέναις. Τοιαῦτα, ἐν παρὰ-
 δείγματι, τὰ ἐπόμενα δίστιχα :

- (42) Ἡ λύρα δίπλα πάντοτε εἰς τὸ τουφέκι στέκει·
 ἡ λύρ' ἀνάφτει τὴν καρδιά, κ' ἐκείνη τὸ τουφέκι
- (119) Τὰ κύματα ξεκίνησαν ἀπὸ τῆ Σαλαμίνα,
 κ' ἤρθαν νὰ ἰδοῦν τὸ πλοῖό σου καὶ σένα Μπου-
 [μπουλίνα.
- (188) Μιὰ θέλω διαμαντόπετρα ἔς τὸ στήθος σου νὰ
 [βάλω.
 κ' ἀπὸ τὸ δάκρυ τῆς καρδιᾶς δὲ βροίσκω κανέν' ἄλλο.
- (205) Νὰ ἤμουν ἤθελ' ἀπὸ μὲν μικρὸ προσκέφαλό σου,
 νὰ γέφυρα νὰ γλυκοφιλῶ κρυφὰ τὸ μάγουλό σου.
- (212) Δὲν ἤξερα βασιλικὸς πῶς εἶσαι ἔς τὸ περθόλι,
 βασιλικὸς ἵπου ἀγαπᾷ νὰ τὸν χαϊδεύουν ὄλοι.
- (449) Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔδωκεν ἡ Δύσις τόσον τόπον,
 ὅσος ἀρκεῖ διὰ ταφήν, ὅχι ζωὴν ἀνθρώπων.

Ἄλλὰ τὰ τοιαῦτα δίστιχα εἶνε στάναια δυσ-
 τυχῶς, μόλις δὲ διπλάσια ἢ τὸ πολὺ τριπλάσια
 τῶν παραθεθέντων.

Ἐπειτα τὸ τέλος

Ο ΛΟΧΙΑΣ ΒΙΓΟΝ

Διήγημα

Ἦμιν δεκαεὶς ἐτῶν. Ὑπερέβην νῦν τὸ εἰκο-
 στὸν τέταρτον ἔτος, ἀλλ' ἐνθυμούμαι τὰ πράγ-
 ματα, τὰ ὅποια θὰ σὰς διηγηθῶ, ὡς ἂν συνέ-
 βησαν χθές. Ἦτο κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1814.
 Ἐπὶ δύο μῆνας ὁ ἐχθρὸς εἶχε κρατήσῃ τὴν μι-
 κράν μας φρουρὰν ἐν Σαλσβούργῳ πολιορκημέ-
 νην, ὡς ποντικὸν εἰς τὴν τρύπαν του. Ἦτο τρι-
 μερὲς χειμῶν. Χιῶν ἔπιπτεν ἀενάως. Τὸ ψῦ-
 χος καὶ ἡ πείνα ἦσαν πλέον δυσκαταγώνιστα
 καὶ τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ ὁ πυρετὸς ἀπεδεκά-
 τισε τὰς τάξεις μας συγγότερον τῶν βολῶν του.

Διὰ νὰ θερμάνωμεν τὸ αἷμά μας, ἐτολμῶμεν
 ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μικρὰς ἐξόδους, ἀλλ' ἦτο
 κόπος μάταιος, διότι ἤμεθα κλεισμένοι εἰς πύ-
 ρρινον κύκλον. Οἱ πίπτοντες δὲν ὑπέφερον πλέον,
 καὶ οἱ ἐπιζῶντες ἐξυκολούθουν νὰ πλανῶνται με-
 τὰ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας. Εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει
 οἰκίαν μας ἐμένομεν μόνον ἐγὼ καὶ ἡ μήτηρ
 μου. Ὁ πατὴρ μου ἦτο λοχίας καὶ σηκαιοφό-

ρος εἰς ἓνα τῶν λόχων, τοὺς ὁποίους οἱ πολῖται
 εἶχον σχηματίσῃ ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς
 εἰσβολῆς.

Μίαν πρωΐαν ἦλθεν οἰκαδε, ἀφοῦ εἶχε πολε-
 μήσῃ δι' ὅλης τῆς νυκτός, καὶ περιπτυχθεὶς τὴν
 μητέρα μου ἠρώτησε διὰ τὸν Ἰάκωβον. Ἰάκω-
 βος ἤμην ἐγὼ — Ἰάκωβος Βιγόν. Τὸ ὄνομα τοῦ
 πατρός μου ἦτο Ἰωάννης. Ἡ μήτηρ μου ἀπήν-
 τησεν ὅτι ἤμην εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολήν,
 ὅπου αὐτὸς μὲ εἶχεν εἰσαγάγῃ. Τὴν ἰδίαν στιγ-
 μὴν ἔφθασα μὲ τὸ ὄπλον ἐπ' ὄμου καὶ μὲ τὰς
 πυριτοθήκας εἰς τὴν μέσσην, εὐτυχῆς διότι ἔζων
 μὲ ὄλην τὴν δυστυχίαν τῆς ἐποχῆς, καὶ τερετί-
 ζων ὡς κορυθαλὸς τὸ ἄσμά μου. Ὁ πατὴρ μου
 προσήλωσεν ἐπ' ἐμὲ τὸ βλέμμα:

— Εἰπέ μου, παιδί μου, ἂν δὲν ἔμαθες ἀκόμη
 τίποτε ἐκ τῆς τέχνης τοῦ πολέμου.

Ἡ θάναθον ἐμαυτὸν λίαν ὑπερήφανον, καὶ ἀ-
 πεκρίθην:

— Πιστεύω, πατέρα.

Πράγματι, ἤξευρα ὅτι δὲν ὑπῆρχε κανεὶς εἰς
 δέκα λευγῶν ἀπόστασιν, ὅστις νὰ δύναται νὰ μὲ
 διδάξῃ πῶς νὰ χειρισθῶ καλλίτερον τὸ μικρὸ
 μου τουφέκι.

— Νὰ ἰδῶ πῶς ἡμπορεῖς νὰ στέκεσαι εἰς
 προσβολήν, εἶπεν ὁ πατὴρ μου. Πολὺ καλὰ.
 Τώρα, ἐτοιμάσου εἰς ἔσθρον.

Ἐατύπησα διὰ τοῦ κοντακίου τόσον μανιω-
 δῶς, ὥστε ἐν τῇ θέρμῃ τῆς ἐνθουσιασμοῦ μου
 ἠσθάνθην ὅτι ἠδυνάμην νὰ ὑδηγήσω ἔσθρον κατὰ
 τῶν κωδῶνων τοῦ κωδωνοστασίου τῆς μητρο-
 πόλεως.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ πατὴρ μου, πολὺ καλὰ.

Εἶτα ἐσιώπησα, μέχρις οὗ ἡ μήτηρ μου με-
 τέβη εἰς τὸν θάλαμόν της, ὅτε μὲ ἔσυρε πλη-
 σίον του καὶ εἶπε προσήως:

— Ἄκουσε, παιδί μου, ὁ ἐχθρὸς ἐφόνευσε πολ-
 λούς ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας, ἐν οἷς καὶ τὸν ὑπο-
 λοχαγὸν Ρενάρ, κ' ἐκτὸς τούτου ἕως ἑκατὸν εἶνε
 πληγωμένοι. Ὁ καλλίτερος σκοπευτὴς τοῦ λόχου
 μας — γνωρίζεις τὸν σκοπευτὴν Λαζοῦ — ἔ, λοι-
 πόν, ἔχει δύο σφαίρας εἰς τὸ στήθος του. Πρέ-
 πει νὰ εὐρωμεν ἄλλον. Εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν ὁ
 καθεὶς πρέπει νὰ εἶνε πρόθυμος νὰ κάμῃ ὄλον
 τὸ χρέος του· θέλεις νὰ λάβῃς τὴν θέσιν του;

Ἡ καρδιά μου ἐγέμισεν ὄλον τὸ στήθος μου
 καὶ ἐπρόλαθε τὴν ἀπάντησίν μου. Δὲν ἤξευρα
 ἂν ἦτο ὅπὸ χαρὰν, ἀλλὰ βέβαια δὲν ἦτο ἀπὸ
 φόβον. Ἡ ἡμέρα παρήλαθε. Τὴν νύκτα ἐκείνην,
 ἐνῶ ἡ μήτηρ μου ἐκοιμήατο, ὁ πατὴρ μου μὲ
 τὴν καρδίαν ἐπὶ τοῦ ὄμου του, κ' ἐγὼ μὲ τὸ
 τουφέκι μου εἰς τὴν ῥάχιν, ἀνεχωρήσαμεν διὰ
 τὸ στρατόπεδον. Οὕτω ἔγεινα στρατιώτης.
 Ἐπὶ ἓνα μῆνα ὄλα ἐπήγαιναν καλὰ. Ἐκαμνα
 κατ' ἀρχὰς μικρὰς ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ κάμνω
 συγγὴν ἐπίδειξιν τῆς εὐστοχίας μου. Τοῦτο δὲν

μὲ ἐμπόδιζεν ὁμως ἀπὸ τοῦ νὰ ρίπτω κάτω μετὴν καρδίαν τοῦ πατρός μου κάθε αὐστριακὸν ληστήν, ὅστις θὰ ἐπρόβαλλε τὴν κεφαλὴν του εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δάσους. Ἐσκόπευα ἀσφαλέστερον καὶ ἀπὸ τοὺς παλαιούς στρατιώτας, καὶ ὁ ἄνθρωπος καθ' οὗ ἐπυροβόλουν ἦτο ἄνθρωπος νεκρός.

Μίαν πρωΐαν, περὶ τὸ λυκαυγές, ὁ λοχαγός, ὅστις εἶχε συναθροίσει τοὺς ἄνδρας του εἰς παράταξιν πλησίον τῆς παλαιᾶς πύλης τοῦ Ἁγίου Κλαυδίου, ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα μου, ὅστις ἐγύμναζε τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας:

— Λοχία Βιγόν, εἶπεν, ὁ ἐχθρὸς μᾶς πολιορκεῖ ὀσημέρας τενοότερον· ἐὰν ἐξακολουθήσῃ οὕτω, εἰς ὀκτὼ ἡμέρας θὰ εἶνε ἐντὸς τῶν τειχῶν μᾶς. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γείνη. Ἀπόψε ὁ ἀρχηγὸς διέταξεν ἄθροον ἐξοδόν, προσπαθῶν νὰ ἔλθῃ ἐπίκουρος τοῦ ἐν Λουνεβίλλη στρατοῦ, ὅστις φυλάττει τὴν χώραν εἰς τὰ νῶτα τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ διμοίρια σου θὰ εἶνε ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ, λοχία. Πρόκειται νὰ ὑπερφαλαγγίσης τὸν ἐχθρὸν ἢ ν' ἀποθάνῃς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον.

— Ἔτσι νὰ γείνη, ἀπήντησεν ὁ πατήρ μου, θὰ ὑπάγωμεν.

Φοβερά ὑπῆρξεν ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη. Ὁ ἐχθρὸς τὸ εἶχε μάθῃ ἀγνοῶ πῶς, καὶ μᾶς ὑπεδέχθη με βροχὴν σφαιρῶν. Ἐν τούτοις ἀντέσχομεν σταθερῶς μέχρι τῆς ἐσπέρας, τόσον σταθερῶς, ὥστε κανεὶς ἐξ ἡμῶν δὲν ἤκουε τὸ πρόσταγμα τῆς ὑποχωρήσεως, καὶ ὅταν ἐπῆλθεν ἡ νύξ ἡμεθεα περικυκλωμένοι ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ χωρὶς ἐλπιδὰ σωτηρίας. Γῶ ὄντι, οἱ πολιτοφύλακες οὗτοι, ὅσον ἄστοι καὶ ἄν ἦσαν, δὲν ἤξευραν πότε ἠτῶντο, καὶ ὅταν ἐπιπτε σύντροφός τις, αὐτοὶ ἀπλῶς ἐμάχοντο διὰ δύο. Ἐκ τῆς ἰδικῆς μᾶς ἐνομοτίας μόνον δύο εἶχαν μείνῃ. Ἐγὼ δὲν ἐλογαριζόμην διὰ τίποτε, ἐπειδὴ ἤμην τόσον μικρός, ὥστε, νομίζω, πρέπει νὰ ἐπέρατα μεταξὺ τῶν σφαιρῶν των. Ὁ πατήρ μου εἶχε λάβει πληγὴν σπάθης εἰς τὸν ὄμον, ἀλλ' οὐχ ἦτιον τὸν ἐβλεπα ἀκόμη βασιτάζοντα ὑψηλὰ τὴν σημαίαν ὑπὲρ τὸν καπνὸν τῆς μάχης.

Τὸ πῦρ μᾶς ἐκόπασε. Τὰ πολεμεφόδια εἶχαν ἐξαντληθῆ. Τὸ τέλος ἔφθασε. Ἡ λέξις μετὴν γαί ἀκόμη ὅταν τὸ σκέπτομαι— ἠναγκάσθημεν νὰ παραδοθῶμεν! Δύο ὥρας ὕστερον μᾶς ἐφυλάκισαν εἰς μίαν ἔπαυλιν, τὴν ὁποίαν τὸ πῦρ τοῦ πολέμου εἶχε φεισθῆ. Εἰς αὐστριακὸς στρατάρχης, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπιτελείου του, ἐπέξυσε ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἦλθε νὰ ρίψῃ ἐν βλέμμα εἰς τοὺς αἰχμαλώτους του. Οἱ ἄνδρες του ἐδείκνυον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν χαρὰν, ἣν ἐπροξένησεν αὐτοῖς ἡ αἰχμαλωσία μᾶς, ἀλλ' αἱ λευκαὶ στολαὶ των μαυρίσασαι ἀπὸ τὴν πυρίτιδα, καὶ τὰ στίγματα τῶν πληγῶν τῶν ξιφῶν μᾶς εἰς τὰ πρόσωπά των ἐδείκνυον

τὴν φρίκην, ἣν εἶχομεν ἐπιφέρει εἰς αὐτούς. Ὁ στρατάρχης διέταξε νὰ περιποιηθῶσι τοὺς πληγυμένους καὶ σταθεῖς ἐνώπιον τοῦ πατρός μου ἐζήτησε τὴν σημαίαν. Ὁ πατήρ μου, οὐτιμῶς τὰς χεῖρας εἶδομεν κενὰς, ἀπήντησεν ὅτι δὲν ἤξευρε ποῦ ἦτο. Ὁ στρατάρχης (τὸν βλέπω ἀκόμη μετὴν οὐρανὸν τῆς φεανάκης του κρεμαμένην ἐπὶ τῶν νῶτων), ἐστράφη πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ σταθμοῦ καὶ εἶπε:

— Πολὺ καλὰ, ἐὰν δὲν ἐνθυμηθῆ ἕως αὔριον πρωΐ, ὁ λοχίας Βιγόν θὰ τουφεκισθῆ.

Ὅταν ἀπῆλθον αὐτοὶ καὶ ἔθεσαν ἡμᾶς ὑπὸ φρουρὰν, ὁ πατήρ μου, ὅστις ἐκύτταζε τὸν σκοπὸν μετὸν κανθὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ, μᾶς εἶπεν ὅτι εἶχε κρῦψῃ τὴν σημαίαν· ὅτι βλέπων τὴν μάχην στραφεῖσαν καθ' ἡμῶν, τὴν ἀπέσχισεν ἀπὸ τοῦ κοντοῦ, ἀπέσπασεν ἀπ' αὐτοῦ τὸν ἀετόν, καὶ ἔρριψε τὸν κοντὸν εἰς ἕνα λάκκον, τὴν δὲ πολύτιμον ὀθόνην περιτυλιγμένην εἰς σφαίρας ἔφερεν ἐπάνω του. Ὁ πατήρ μου ἦτο ἀπλοῦς ἄνθρωπος, ἀπόγονος χωρικοῦ, ἀλλ' ὀμιλῶν πρὸς ἡμᾶς περὶ τούτων ὁ ἀνὴρ ἐφαίνετο ὅτι ἐνεθουσία καὶ ἐμεγεθύνετο ἀπὸ τὰς λέξεις τὰς ὁποίας ἐπρόφερε. Μᾶς εἶπεν ὅτι ἡ λωρὶς αὕτη τῆς ὀθόνης ἦτο ἱερά, ὅτι ὁ ἀνεμος ὑφ' ὃν εἶχε κυματίσῃ ἦτο ἡ πνοὴ τοῦ ἔθνους, καὶ ὅτι ὑφ' οὗτο ὑπεράνω ἡμῶν εἰς τὴν πορείαν ὡς ἡ εἰκῶν τῆς πατρίδος.

Μοῦ ἔδωκε τότε καὶ ἔγρυψῃ τὴν ὀθόνην εἰς τοὺς κόλπους μου, μὴ θέλων νὰ εὑρεθῆ ἐπάνω του, ὅταν θὰ ἐτουφεκίζετο τὴν ἐπιούσαν. Καὶ ἠσθάνθη ἀίφνης ὅτι ἔγεινα ἀνὴρ. Τὴν ἐσπέραν ὁ ἐχθρὸς ἔστειλεν εἰς Σαλσβούργον λευκὴν σημαίαν, ζητῶν ἀνακωχὴν, ἵνα ἐκάτερος τῶν στρατῶν θάψῃ τοὺς νεκρούς του, καὶ ἐζήτησεν ἕνα ἐξ ἡμῶν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὀδηγὸς εἰς τὰς τάξεις μᾶς. Παλαιὸς σύντροφος, ὅστις ἐγνώριζε καλῶς τὴν χώραν, προσεφέρθη νὰ ὀδηγήσῃ τὸν ἀξιωματικόν, ὅταν εὑρέθη ὅτι κανεὶς δὲν εἶχε μαντήλιον διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ σηματοφόρου τῆς ἀνακωχῆς.

Αἰφνιδίᾳ ἰδέα μοῦ ἐπῆλθεν. Ἦτο τολμηρὰ καὶ παράβολος, ἀλλ' ἀξία δοκιμῆς.

Ἐὰν θέλετε, θὰ δέσω τὰ μάτια τοῦ ἀξιωματικοῦ μετὸ μαντήλι μου, εἶπα.

Ἐξήγαγον τὴν σημαίαν, διπλώσας εἰς τὰ ἔσωθεν τὰ ἐρυθρὰ καὶ κυανὰ στίγματα αὐτῆς καὶ ἀφήσας τὸ λευκὸν μόνον ὄρατόν. Ὁ πατήρ μου πάραυτα ἐνόησε τὸν δόλον μου, καὶ ἐζήτησεν εἰς τὸ ἐπιχώριον ἰδίωμα πρὸς τὸν ὀδηγόν, ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὸ πανίον, καὶ ἐνῶ αἱ διαπραγματεύσεις θὰ προσέβαινον, νὰ τὸ παραδώσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὰς χεῖρας τῶν στρατιωτῶν μᾶς.

Ὁ φανὸς ἀσθενῶς ἐφώτιζε καὶ βεβαίως ἡ θεία πρόνοια μᾶς ἐβοήθησε, διότι τὸ τέχνασμα ἐπέτυχε καὶ ὁ ἀξιωματικὸς ἀνέβη εἰς τὸν ἵππον του

καὶ μὲ τὰ ὄμματά δεμμένα ἠκολούθησε τὸν ὀδηγόν. Μόνον νοερώς ἠδυνάμεθα ν' ἀκολουθήσωμεν τὸν ἐχθρόν, ὅστις ἔφερον ὁ ἴδιος ὀπίσω τὴν σημαίαν μας εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ μας.

Ἡ νύξ πρόβη. Ἡκούσαμεν τὸ ὠρολόγιον τῆς Μητροπόλεως σημαίνον τὰς ὥρας. Τελευταῖον ἠκούσαμεν τὸ τίς εἶ τοῦ σκοποῦ. Ἡ σημαία τῆς ἀνακωχῆς εἶχεν ἐπιστρέψει, ἔτρεξα πρὸς τὸν ὀδηγόν.

— Ἡ σημαία ἐσώθη; ἀνέκραξα.

— Ναί, ἀλλ' ἄμεις εἴμεθα χαμένοι, ἀπήντησε.

Δι' ὀλίγων ἐξήγησεν ὅτι τὸ ἐγχείρημα ἐπέτυχεν, ἀλλ' ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς ἀνεκάλυψε πολὺ ἄργά τὸν δόλον καὶ ὅτι ἐπέστρεφε μανιώδης. Πράγματι, ἦλθε συνοδευόμενος ὑπὸ ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ καὶ ἔδειξε πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ὅστις τὸν εἶχεν ὀδηγήσει φέροντα τὴν σημαίαν τῆς ἀνακωχῆς.

— Διατάξατε τὸ σάλπισμα τῆς θανατώσεως, προσέταξεν ὁ ἀξιωματικὸς· ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θά τουφεκισθῇ.

— Δὲν ἦτον αὐτός, λοχαγέ μου, εἶπα ἐγὼ προχωρήσας ἐνώπιόν του· ἐγὼ μόνος συνέλαβον τὴν ἰδέαν τῆς ἀποδόσεως. . .

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀξιωματικέ μου, ὑπέλαβεν ὁ πατήρ μου. Ὁ διοικητὴς ἐνὸς ἀποσπάσματος εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις τῶν ἀνδρῶν του, ἢ ὄχι; Ἐγὼ διέταξα· οἱ ἄνδρες μου δὲν ἠδύναντο εἰμὴ νὰ ὑπακούσουν.

— Πῶς ὀνομάζεσαι; ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικὸς.

— Λοχίας Βιγόν, ἀπήντησεν ὁ πατήρ μου.

— Πολὺ καλὰ, λοχία, θά τουφεκισθῆς ἀμέσως.

— Μάλιστα, λοχαγέ μου· πόλεμος εἶνε.

Ζητῶ μόνον τὴν χάριν νὰ τουφεκισθῶ ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου. Ἀποδώσατε εἰς αὐτοὺς τὰ ὄπλα καὶ ἐγὼ θά εἶμαι ὑπεύθυνος.

Ὁ γέρον ἀξιωματικὸς ἐκύτταξε τὸν πατέρα μου μὲ τοὺς μικροὺς ψαροὺς ὀφθαλμοὺς του ἐπὶ μίαν στιγμὴν, εἶτα εἶπε :

— Δεκτόν !

Ἐτρεξα νὰ λάβω κατὰ μέρος τὸν πατέρα μου· ἔπρεπε νὰ τοῦ ὀμιλήσω. Ἐνοούσαν νὰ μὲ ἀναγκάσουν νὰ τουφεκίσω τὸν ἴδιον πατέρα μου; Ἄλλ' ἦτο ἀδύνατον ! Ὁ πατήρ μου μ' ἐνηγκλίστη καὶ ἐγχείρισας τὸ τουφέκι μου, μὲ ὤθησεν ὀπίσω εἰς τὰς τάξεις.

— Σιωπή ! εἶπε. Δὲν εἴμπορεῖς νὰ ὀμιλήσῃς ὑπὸ τὰ ὄπλα. Ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐχθροῦ δὲν εἶσαι υἱός μου. Εἶσαι μόνον στρατιώτης. Εἶμαι διοικητὴς σου. Ὑπάκουσον !

Μᾶς ἔδωκαν τὰ φυσέκια, ὅσα εἶχον λάβῃ ἀπὸ τοὺς πληγωμένους μας. Ὁ πατήρ μου ἐμέτρησε δεκαπέντε βήματα ἀπὸ τῶν τοίχων τῆς ἐπαύλεως, καὶ μᾶς ἔταξεν εἰς γραμμὴν. Τότε, ἐν ἐπισήμῳ φωνῇ, μὲ βραχίονα ὑψωμένον :

— Ἐπὶ σκοπῶ ! ἔκραξε.

Τὸ τουφέκι ἔπεσεν ἀπὸ τὰς χεῖράς μου. Ἐτρεξα πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἔπεσα λιποψυχῶν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἐκεῖνος τρυφερῶς μοὶ ὑπεψύχρυσεν :

— Γιέ μου, αὐτοὶ οἱ ἀγύμναστοι νεοσύλλεκτοι πυροβολοὺν κακῶς· θά μὲ βασανίσουν μόνον. Σὺ ἔχεις ἀσφαλῆ τὴν χεῖρα. Βασίζομαι εἰς σέ. Ὑπόσχεται ;

Εἶδα τὸ λυκαυγὲς λευκάζον ὀπισθεν τῆς πόλεως, ὑπεράνω τῆς στέγης, ὅπου ἡ μήτηρ μου ἐκοιμάτο. Ἀναμφιβόλως ὁ πατήρ μου ἐμάντευσε τοὺς διχλογοισμούς μου, διότι περιβαλὼν τὴν κεφαλὴν μου μὲ τὰς χεῖράς του καὶ ἀσπασθεῖς με εἶπε :

— Πρὸς χάριν τῆς μητρός σου !

Τότε ἐστάθη ἀπέναντι τοῦ τοίχου, ἐνῶ οἱ ξένοι ἀξιωματικοὶ ἔμενον ἀκίνητοι θεαταί :

— Εἰς προσοχήν ! διέταξεν ὁ πατήρ μου.

Εἶτα βραδέως ἔδωκε τὰ ἄλλα προστάγματα, ὡς ἐάν ἦτο ἐν παρατάξει. Τέλος ἐφώνησε : « Πῦρ ! » Ἐπυροβόλησα, . . . Αὐτὸ ἦτον ὄλον.

Eug. Moran

A. Π.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Υ π ο

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια, ἴδε σελ. 252

Μετὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην οἱ δύο ὁδοιπόροι ἐπανέλαβον τὴν πορείαν των· μετὰ πολλὰς δὲ περιστροφὰς ὁ Μαυρίκιος μετὰ χαρὰς ἐβεβαιώθη ὅτι προῦχώρουν πραγματικῶς. Εἶχεν ἀφίει ὀπισθεν τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2, 3, 4, 5, 6 εἰς τὴν γωνίαν ἰσαριθμῶν καμπῶν, ἡ δὲ πυξίς του ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν εἶχον παύσει βαδίζοντες πρὸς τὴν διεθυσιν τῆς ἀνατολῆς, ἦν αὐτὸς δι' ἰδιαιτέρους λόγους εἶχε προτιμήσει.

— Θάρος, Ἀριστομένη ! ἔκραξε πρὸς τὸν ὑπηρέτην του, ὅστις ἐσύρετο μετὰ κόπου ὀπισθεν του. Ἐχω πεποιθήσιν ὅτι βαδίζομεν πρὸς τὸ ἄδυτον.

— Καὶ ἂν ἦτο ἀληθὲς αὐτό, κύριε, εἶπε θλιβερῶς ὁ Γαργαρίδης, τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ ἐνθουσιασμός εἶχε πολὺ ψυχρανθῆ κατὰ τὴν μακρὰν ἐκείνην πορείαν, εἴχομεν πολὺ προχωρήσει. Δὲν νομίζετε ὅτι θά ἦτο καλὸν νὰ φάγωμεν κἄτι τι; Ἐγὼ εἶμαι ξεψυχισμένος ἀπὸ τὸν κόπον καὶ ἀπὸ τὴν πείναν.

— Δὲν λέγω ὄχι, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος· ἀλλὰ χρειάζεται φρόνησις.

— Δύο παξιμάδια καὶ μία στάλα κρασί, αὐτὸ μόνον μᾶς ἐπιτρέπεται, εἶπεν ὁ Γαργαρίδης αὐστηρῶς.

— Ἄ ! ἐπανέλαθε μετ' ὀλίγον ἀναζωογονηθεῖς ἐκ τοῦ ἐλαφροῦ ἐκείνου γεύματος, εἶνε βέ-